

Fagligt udvalg for den pædagogiske assistentuddannelse og social- og sundhedsuddannelsen
September 2010

Udviklingsredegørelse 2011 for Social- og Sundhedsuddannelsen

Nøgletal	2007	2008	2009
Igangværende uddannelsesaftaler pr. 31/12 i det aktuelle år	Sosu-hjælper: 7353 Sosu-assistent: 4297	Sosu-hjælper: 6663 Sosu-assistent: 4301	Ikke tilgængelige endnu ifølge UNI-C
Indgåede uddannelsesaftaler i det aktuelle år	Sosu-hjælper: 6062 Sosu-assistent: 2732	Sosu-hjælper: 5806 Sosu-assistent: 2942	Ikke tilgængelige endnu ifølge UNI-C
Igangværende skolepraktikaftaler pr. 31/12 i det aktuelle år	Der er ikke skolepraktik på uddannelserne.	0	0
Elever optaget i skolepraktik i det aktuelle år	0	0	0
Bruttopraktikpladssøgende pr. 31.12 i det aktuelle år	Tallet kendes ikke		Ikke tilgængelige endnu ifølge UNI-C
Fuldførte *	Sosu-hjælper: 4934 Sosu-assistent: 2373	Sosu-hjælper: 4822 Sosu-assistent: 2235	Ikke tilgængelige endnu ifølge UNI-C
Fuldførelsesprocent **	Sosu-hjælper: 74% Sosu-assistent: 75%	Sosu-hjælper: 73 % Sosu-assistent: 73 %	Ikke tilgængelige endnu ifølge UNI-C
Beskæftigelsesfrekvens (inkl. syge/barselfrekvens)***	Sosu-hjælper: 0,87 Sosu-assistent: 0,9	Sosu-hjælper: 0,92 Sosu-assistent: 0,92	Sosu-hjælper: 0,91 Sosu-assistent: 0,89
Videreuddannelsesfrekvens****	Sosu-hjælper: 0,08 Sosu-assistent: 0,04	Sosu-hjælper: 0,17 Sosu-assistent: 0,09	Sosu-hjælper: 0,23 Sosu-assistent: 0,08

*) Fuldførte er det antal elever, som i perioden 1/10 forrige år til 30/9 i det aktuelle år har fuldført uddannelsen.

**) Fuldførelsesprocenten er andelen af dem, der begyndte i perioden 1/10 forrige år til 30/9 i det aktuelle år, som forventes at fuldføre deres uddannelse angivet i procent.

Bemærk: Ministeriet har endnu ikke tal for antal fuldførte og fuldførelsesprocent for 2009, og udvalgene bedes selv indsætte tal, i det omfang udvalgene har tallene (evt. skønnede tal).

***) Beskæftigelsesfrekvensen i 2007 baserer sig på færdiguddannede i 2006, frekvensen i 2008 baserer sig på færdiguddannede i 2007, og frekvensen i 2009 baserer sig på færdiguddannede i 2008. Mange deltidsansatte trækker beskæftigelsesfrekvensen ned.

****) Videreuddannelsesfrekvensen i 2007 baserer sig på færdiguddannede i 2005, frekvensen i 2008 baserer sig på færdiguddannede i 2006, og frekvensen i 2009 baserer sig på færdiguddannede i 2007. Videreuddannelse er videreuddannelse på SU.

1. Den erhvervmæssige udvikling og udviklingsmulighederne inden for uddannelsens område og tilgrænsende områder

- Internationalisering; hvordan er uddannelsen under indflydelse af internationale tendenser?

- Indvandrere udgjorde i skoleåret 2008-2009 18 % af eleverne på social- og sundhedsuddannelsen, mens efterkommere udgjorde 3 %.
- Indvandrere og flygtninge udgør en stigende procentdel af borgere i såvel ældreplejen, på sygehuse som i socialpædagogiske og psykiatriske tilbud.

Teknologiudvikling; hvilke teknologiske udviklinger af relevans for uddannelsen kan udvalget se?

Udvikling i brug af teknologiske hjælpemidler og it-baserede løsninger på jobområdet medfører forskellige kompetencebehov:

- Anvendt borgernær teknologi forbedrer medarbejdernes arbejdsmiljø og forenkler tidligere mere krævende opgaver. Det drejer sig om fx elektroniske støvsugere, KOL- kufferter og nøglekort og rumdækkende, stationære loftslifte. Denne type teknologi har betydning for den konkrete opgavevaretagelse og organiseringen af arbejdet.
- It benyttes i stigende grad til dokumentation inden for området.

Virksomhedernes udvikling; er der tale om ændrede organisationsformer, nye myndighedskrav eller andet af betydning for uddannelsen?

- Mange borgere rammes af livsstilsrelaterede kroniske sygdomme. Antallet af plejekrævende borgere med demens og øvrige kronikersygdomme forventes at stige i de kommende år.
- Behandlingspsykiatrien møder et stigende antal borgere med dobbeltdiagnoser og flere udadrettede borgere.
- De socialpsykiatriske tilbud mærker et stigende behov for omsorg og hjælp fra især unge med diagnoser som ADHD og fra personer, der har et misbrug.
- Med opgave- og strukturreformen og Sundhedsloven blev ansvaret for den borgerrettede sundhedsfremme og sygdomsforebyggelse forankret i kommunen. Den patientrettede sygdomsforebyggelse er stadig almen praksis og hospitalernes, men den kortere indlæggelsestid fordrer et tæt samarbejde mellem kommune, almen praksis og hospitalerne om borgeren.
- Accelererede patientforløb medfører på de somatiske og psykiatriske hospitaler ændrede og øgede kompetencekrav til personalet pga. den øgede intensivisering og specialisering.
- Kortere indlæggelsestid på de somatiske og psykiatriske hospitaler medfører, at medarbejdere i kommunerne skal kunne indgå i plejen af mindre raske borgere og varetage mere krævende plejeopgaver (komplekse patientforløb).
- Flere kommuner har gennem de seneste år omlagt indsatsen fra pleje og omsorg til målrettet træning og hverdagsrehabilitering med henblik på, at borgeren bliver selvhjulpent.
- Der sker en øget standardisering for at skabe sammenhæng mellem sektorerne og sikre kvaliteten., fx sundhedsaftaler, forløbsprogrammer, akkreditering og Den Danske Kvalitetsmodel.

Hvordan er det fremtidige behov for faglært arbejdskraft inden for uddannelsens område?

Der vil i fremtiden være et stort behov for faglært arbejdskraft inden for området, da antallet af ældre og plejekrævende grupper er stigende. Der er desuden løbende afgang fra jobområdet pga. jobskifte, videreuddannelse eller pension. Det anslås, at omkring 30 pct. af medarbejderne er over 55 år. På baggrund af denne udvikling dimensionerer kommuner og regioner, hvor stort et optag der er brug for. Regeringen, LO, KL og Danske Regioner har i forbindelse med trepartsdrøftelserne indgået en aftale, som har fastsat det årlige antal praktikpladser på social- og sundhedsuddannelsen fra 2008 til 2015.

Er der udvikling på de tilgrænsende områder af relevans for uddannelsen (andre eud, amu, kvu, mv.)?

- I LBK nr. 1350 af 17/12/2008 om autorisation af sundhedspersoner indgår også social- og sundhedsassistenter. Dette medfører et særligt ansvar for social- og sundhedsassistenterne.
- Parterne på området har gennem årene udviklet en lang række AMU-uddannelser. AMU-uddannelserne inddrages i kompetenceudviklingsøjemed til social- og sundhedshjælpere og til social- og sundhedsassistenter. Derudover giver AMU de ikke-uddannede på området mulighed for at få nødvendige kompetencer til at varetage udvalgte opgaver.

- Social- og sundhedsuddannelsen giver adgang til en række videregående uddannelser, fx sygeplejerske og socialrådgiver.
- Der er etableret en akademiuddannelse i sundhedspraksis, som giver social- og sundhedsassistenter kompetencer til at varetage generelle og specialiserede funktioner inden for social- og sundhedsområdet.

Udvalgets kommentarer til udviklingen i nøgletallene:

Trepartsaftalen regulerer antallet af elever og praktikpladser.

PASS ville gerne for begge trin se på forholdet mellem frafaldsprocent og fuldførelsesprocent og adgangskrav og forlængelser af uddannelsen, men PASS mangler stadig adgang til valide tal for dette og for praktikpladssituationen.

2. Behov for nyetablering af uddannelse

Udvalget følger, hvordan opgaveudviklingen inden for hospitalsområdet, det psykiatriske område og det primærkommunale område skaber behov for udvikling af nye kompetencer inden for de erhvervsrettede social- og sundhedsuddannelser. Der er ikke behov for udvikling af nye uddannelser.

3. Behov for omlægning/revision af uddannelsen

Internationalisering:

Uddannelsen udvikler elevernes interkulturelle kompetence ved at have det valgfrie specialefag kulturmødet, og ved at eleverne skal udvikle deres personlige kompetencer herunder ”kan håndtere og agere i en kulturel mangfoldighed”. Der er derfor ikke brug for ændringer i uddannelsen som følge af internationaliseringen.

Teknologi:

Der er behov for, at eleverne gennem uddannelsen

- får en positiv holdning og forståelse for indførelse af teknologi og kan medvirke til at fremme brugen af teknologi,
- kan vejlede borgere og pårørende i brugen af teknologien,
- har udviklet it-systemforståelse og tilstrækkelige læse- skrivekompetencer.

Virksomhedernes udvikling:

Kommuner og regioner efterspørger, at de social- og sundhedsuddannede udvikler øgede kompetencer med hensyn til dokumentation, det sammenhængende patientforløb, sygepleje inden for somatik og psykiatri samt sundhedsfremme og sygdomsforebyggelse herunder rehabilitering. Derudover bør den social- og sundhedsuddannede have en større forståelse af samspillet mellem sundhedssystemet og borgeren.

PASS ønsker at revidere uddannelsen som følge af de udviklingstendenser, der er nævnt under Teknologi og Virksomhedernes udvikling. PASS ønsker:

- Revision af uddannelses formål (*Indgangsbekendtgørelsen*)
Formålet bringes i overensstemmelse med de nye arbejdsopgaver.
- Revision af kompetencemålene for trin 1 (*Indgangsbekendtgørelsen*)
Kompetencemålene tilpasses de nye opgaver samt gøres mere målbare.
- Revision af kompetencemålene for trin 2 (*Indgangsbekendtgørelsen*)
Kompetencemålene tilpasses de nye opgaver samt gøres mere målbare.
- Revision af områdefagenes mål og evt. nye fag og ændrede prøveform (*Uddannelsesordning*)

Konsekvens af de ændrede kompetencemål.

- Revision af praktikmålene (Uddannelsesordning)
Tilpasning af målene til de ændrede arbejdsopgaver og kompetencemål.
- Det faglige udvalg ønsker en nærmere undersøgelse af de nuværende adgangskrav og bestemmelser om godskrivning.
- Det faglige udvalg ønsker at revidere retningslinjerne for afsluttende prøver på trin 1 og 2 (Indgangsbekendtgørelsen)
Det skal sikre, at de uddannede elever har opnået de nødvendige kompetencer.

PASS er vidende om, at flere af de faglige udvalg inden for indgangen har behov for ændringer i bekendtgørelsen.

PASS regner ikke med, at revisionen vil få økonomiske konsekvenser, medmindre at der ændres på social- og sundhedsuddannelsens særlige regel for godskrivning af grundforløbet.

4. Behov for nedlæggelse af uddannelsen

Der er ikke behov for nedlæggelse af uddannelsen.

5. Behov for kvalitetsudvikling og kvalitetssikring af uddannelsens ordinære praktik og skolepraktik (hvis der i uddannelsen er skolepraktik)

Udvalget er i tæt dialog med lokale uddannelsesudvalg om kvalitetsudvikling og kvalitetssikring af praktikuddannelsen og vil se på, hvordan denne dialog kan udvikles.

6. Opfølgning på sidste års udviklingsredegørelse

PASS nedsatte i december 2009 en arbejdsgruppe, der er kommet frem til, at social- og sundhedsuddannelsen bør revideres, se punkt 3.

7. Opfølgning på de centrale analyse- og prognoseprojekter 2010

Social- og sundhedsuddannelsen indgår i en af de centrale analyse- og prognoseprojekter. Rapporten ”De pædagogiske og sundhedsrettede erhvervsuddannelsers bidrag til bruger- og medarbejderdrevet offentlig innovation” belyser, i hvilken udstrækning erhvervsuddannelserne klæder eleverne på til at tage aktiv del i innovation i praksisfællesskaberne på arbejdspladserne. Rapporten anbefaler, at eleverne tilbydes undervisning i innovation, at innovation indgår i kompetencemålene, at idégenerering og udvikling med fokus på brugernes behov indgår i undervisningen samt at planlægning og gennemførelse af projektforsøg indgår.

PASS finder ønsket om innovation i uddannelsen relevant og mener, at projektarbejde og udvikling allerede tilgodeses. I den kommende revision vil PASS undersøge muligheden for at inddrage innovation i social- og sundhedsuddannelsen. EPOS, efteruddannelsesudvalget for det pædagogiske område og social- og sundhedsområdet, har allerede 2 AMU uddannelser omhandlende innovation.

8. Trin i uddannelsen

Uddannelsen har to trin. Trin 1 er social- og sundhedshjælper, og trin 2 er social- og sundhedsassistent. Der er stor søgning til begge trin, og beskæftigelsesfrekvensen for begge trin er tilfredsstillende. Udvalget ønsker derfor ikke at ændre på de to trin.

Indsendes til Undervisningsministeriet 24.09.2010 til mail-adressen EFUEFU1@uvm.dk